

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 261/12

Birlant DADAEVA ve Aslan ABUBAKAROV / Türkiye

Başkan

Valeriu Grițco,

Hâkimler

Branko Lubarda,

Pauliine Koskelo

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla, 13 Ekim 2020 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), yukarıda belirtilen 5 Aralık 2011 tarihli başvuruyu, davalı Hükümet tarafından sunulan görüşleri ve başvurular tarafından bu görüşlere verilen cevapları dikkate alarak gerçekleştirilen müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir.

OLAY VE OLGULAR

1. Başvuranlar, Birlant Dadaeva ve Aslan Abubakarov, Rus vatandaşları olup, sırasıyla 1985 ve 1983 doğumludurlar ve İstanbul'da ikamet etmektedirler. Başvuranlar, Mahkeme önünde, İstanbul Barosuna bağlı Avukat A. Yılmaz tarafından temsil edilmişlerdir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

2. Türk Hükümeti (“Hükümet”), kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

Davanın Koşulları

3. Davanın kendine özgü koşulları, taraflarca ifade edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

4. Başvuranlar ve P.K. isimli bir kadın, 4 Kasım 2008 tarihli gece, adam öldürme nedeniyle yürütülen soruşturma kapsamında, sokakta olaylı bir şekilde yakalanmışlardır. Polisler öncelikle, ilgilileri Başakşehir’de bulunan ortak evlerine götürmüşler ve söz konusu evde arama yapılmıştır.

5. Başvuranlar ardından, 5 Kasım 2008 tarihinde, sırasıyla saat 01.45 ve 01.50’de, Devlet Hastanesinde Doktor D.G. tarafından muayene edilmişlerdir. Raporlarda, başvuran B. Dadaeva’nın sağ kolunda, 2 x 3 cm ve 3 x 4 cm çaplarında mavimsi alanların bulunduğu belirtilmiştir. Başvuran A. Abubakarov ile ilgili olarak düzenlenen raporlarda, ilgilinin sol gözünün altında 2 x 4 cm çapında hemorajik bir alanın ve ilgilinin dizlerinde sıyrıkların bulunduğu belirtilmiştir.

6. Nezarethaneye ayrı olarak konulan başvuran A. Abubakarov, saat 18.10 sularında, plastik bir su şişesinin kapağı yardımıyla iki bileğini kesmiştir. Başvuran, derhal hastaneye sevk edilmiştir.

7. Doktor P.T. tarafından aynı gün saat 18.55’te düzenlenen tıbbi raporda, başvuran A. Abubakarov’un iki bileğinde üç-dört lineer lezyonun, sol gözünün altında 2 cm çapında hemorajik bir alanın ve dizlerinde eski kabuklu lezyonların bulunduğu ifade edilmiştir.

8. Yine aynı tarihte, ilgililer, yeniden muayene için hastaneye götürülmüşlerdir. 6 Kasım 2008 tarihinde sunulan raporlarda:

- Doktor E.S., başvuran B. Dadaeva’nın iki kolunda 2 x 3 cm çapında yeşil renkli ekimozların bulunduğunu ve sağ omzunda ve sol kaval kemiğinde bir hassasiyetin olduğunu belirtmiştir.

- Doktor S.O., başvuran A. Abubakarov'un iki bileğinde lineer kesiklerin ve sağ gözünün altında bir ekimozun ve dizlerinde sıyrıkların bulunduğunu ifade etmiştir.

9. Başvuranlar, yine ertesi gün tıbbi muayeneye tabi tutulmuşlardır. Doktor T.K. tarafından 7 Kasım 2008 tarihinde sunulan iki rapora göre, başvuran B. Dadaeva'nın sağ kürek kemiği üzerinde 3 cm çapında eski bir ekimotik alan ve ön kollarında ekimotik alanlar bulunmaktaydı; başvuran A. Abubakarov'un bileklerinde iyileşmiş yüzeysel kesikler ve sağ dizinde sıyrıklar bulunmaktaydı.

10. İlgililer, 8 Kasım 2008 tarihinde, Doktor A.U. tarafından muayene edilmişlerdir. Buna ilişkin raporda, başvuran B. Dadaeva'nın sağ kolunun ortasında ve sol kalça kemiğinde 2 cm çapında bir ekimozun bulunduğu belirtilmiştir. Başvuran A. Abubakarov'un her iki bileğinde *transvers ekimotik cilt laserasyonları* bulunmaktaydı.

11. Başvuranlar, aynı gün, Bakırköy Cumhuriyet Savcısı'nın huzuruna sevk edilmişler ve Cumhuriyet Savcısı, başvuran B. Dadaeva'nın serbest bırakılmasına karar vermiştir. Cumhuriyet Savcısı, ikinci başvuranın tutuklanması amacıyla yetkili Sulh Ceza Mahkemesinin huzuruna çıkarılmasına karar vermiştir.

12. Bakırköy Sulh Ceza Mahkemesi, 9 Kasım 2008 tarihinde, başvuran A. Abubakarov hakkında yurt dışına çıkış yasağı getirerek, ilgilinin serbest bırakılmasına karar vermiştir. Söz konusu mahkeme, aynı vesileyle, başvuranlarla aynı zamanda yakalanan üçüncü kişi P.K.yı da sorgulamıştır. Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılan itirazın ardından, Sulh Ceza Mahkemesi, 14 Kasım 2008 tarihinde, başvuran A. Abubakarov'un tutuklanmasına karar vermiştir.

13. Başvuranlar, aynı gün, yakalanmaları sırasında ve gözaltında buldukları sırada kötü muamelelere maruz kaldıklarını iddia ederek, polisler hakkında şikâyette bulunmuşlardır.

14. Cumhuriyet Savcısı, derhal başvuran B. Dadaeva'nın ifadesini almıştır ve başvuran, yakalanması sırasında dört polis memurunun kendisini darp ettiğini ve polis memurlarından birinin tabancasını ağzına dayadığını ifade etmiştir. Başvuran, kollarında morlukların bulunduğunu ve böbreklerinde ağrılar hissettiğini belirtmiştir. Başvuran ayrıca, karakola götürülmesinin ardından, personelin başına sıvı döktüğünü ve başörtüsünü çıkardığını ileri sürmüştür.

15. Başvuran B. Dadaeva, yine 14 Kasım 2008 tarihinde, Bakırköy Devlet Hastanesinde muayene edilmiştir. Doktor F.E. tarafından söz konusu tarihte sunulan rapora göre, ilgilinin kollarında ve kalçasında 0,5 x 0,5 cm çapında mor renkli hematomlar bulunmakta olup, ilgili, ağrılardan şikâyet etmiştir.

16. Başvuranları muayene eden doktorlar arasından dördü kadındır (P.T., E.S., A.U., F.E.).

17. Adli Tıp Kurumu, 20 Kasım 2008 tarihinde bir rapor sunmuş olup, bu rapora göre, başvuran B. Dadaeva'da tespit edilen yaralanmalar hayati tehlike oluşturmamakta ve bunların basit bir tıbbi müdahaleyle iyileşmesi mümkündür.

18. Cumhuriyet Savcısı, 19 Ocak 2009 tarihinde, başvuranların yakalanmasına ilişkin belgelerin ve ileri sürülen olaylara dâhil olan polis memurlarının son fotoğraflarının iletilmesini talep etmiştir ve bu polis memurlarının sorgulama için hazır bulunmalarına karar vermiştir.

19. Cumhuriyet Savcısı, 4 Şubat 2009 tarihinde, başvuran A. Abubakarov'un ifadesini almıştır. Başvuran, olayların yaşandığı gün, sivil giyimli iki polisin kendisini sokakta yakaladığını, kulaklarından çekerek kafasını yere vurduğunu ve bir kulak memesinin yırtıldığını ifade etmiştir. Polisler, başvuran B. Dadaeva'yı, çocuklarını ve kendisini yere yatırmışlardır. Başvuran, bu polis memurlarının kendisine polis rozetlerini göstermeyi reddettiklerini ve yoldan geçenlerin kendilerine yardım etmeye çalıştıklarını belirtmiştir. Ardından, ilgililere kelepçe takılmış ve ilgililer,

öncelikle evlerine götürülmüşlerdir. Polis, söz konusu evde arama yapmış ve başvuranın parasına, bilgisayarına ve tabancasına el koymuştur. İlgililer, daha sonra karakola götürülmüşler ve başvuran, karakolda sorgulanması sırasında polisler tarafından kötü muameleye maruz bırakılmıştır. Başvuran ayrıca, eşinin çığlıklarını duyduğunu ve polis memurlarının belgeleri imzalama konusunda kendisini ikna etmek için çocuklarını bağırttıklarını belirtmiştir. Başvuran, olayların kendisini psikolojik olarak rahatsız ettiğini ve bileklerini keserek intihara teşebbüs ettiğini ifade etmiştir.

20. Başvuran B. Dadaeva, aynı gün, Cumhuriyet Savcısı'na, sivil giyimli kişilerin öncelikle başvuran A. Abubakarov'u bir araca bindirdiklerini belirtmiştir. Diğer kişiler, başvuran A. Abubakarov'a, kendisine ve yanlarında bulunan P.K.'ya kötü muamelede bulunmuşlardır, ardından ilgilileri iki çocuğuyla birlikte bir araca zorla bindirmişler ve arama için evlerine götürmüşlerdir. Başvuran, karakol personelinin kendisini başlangıçta çocuklarla birlikte nezarethane olmayan bir odada tuttuğunu belirtmiştir. Başvuran, beş gün boyunca karakolda tutulduğunu ve karakolda bulunduğu süre boyunca, başörtüsünü çıkarmaya çalışmaları ve bunu yapmayı reddetmesi nedeniyle başına sıvı dökülmesi durumu haricinde, kötü muamelelere maruz kalmadığını belirtmiştir. Başvuran ayrıca, gözaltında bulunduğu üçüncü gün çocuk düşürdüğünü, bu durumu bir görevliye bildirdiğini, hastaneye götürüldüğünü ve muayene edilmeyi reddettiğini, zira doktorun erkek olduğunu ve dolayısıyla, bu bağlamda herhangi bir raporun düzenlenmediğini iddia etmiştir. Başvuran, çocuk düşürmesinin yakalanması sırasında maruz kaldığı kötü muamelelerden veya ileri sürülen olayların yol açtığı stresten kaynaklanabileceğini belirtmiş, ancak bu duruma ilişkin herhangi bir şikâyetinde bulunmadığını ifade etmiştir.

21. Cumhuriyet Savcısı, belirtilmeyen bir tarihte, çocuk düşürme iddiaları konusunda, başvuranın tutulduğu karakoldaki görevlileri ve doktorları sorgulamıştır.

22. Adam öldürmeye ilişkin soruşturmada sorumlu olan polis memurları, E.K., H.M.Y. ve F.C., 5 Mart 2009 tarihinde, Cumhuriyet Savcısı tarafından sorgulanmışlardır. Söz konusu polis memurları, soruşturmada yer alan unsurlara göre, Rus vatandaşı olan P.K.nın hayatını kaybettiği gün mağdurla görüştüğünü ve ülkeden ayrılmaya hazırlandığını ifade etmişlerdir. Polis memurları, P.K. ile başvuranlar arasındaki görüşmenin yerinden ve saatinden haberdar edildiklerinde, bu üç kişiyi yakalamaya karar verdiklerini belirtmişlerdir. Müdahale günü, polis memurları, ilgililere kriminal polisi olduklarını belirtmişler, ilgililer isyan çıkarmış ve kaçmaya çalışmışlardır. Polis memurları, bu sırada mahallede bulunan motorlu ekiplerin desteğiyle ilgilileri durdurmak için zorlayıcı güç kullanmak zorunda kalmışlardır. Polisler, kendilerine karşı yöneltilen suçlamaları reddetmişler ve ilgililerde tespit edilen yaralanmaların, ilgilileri durdurmak için kullanmak zorunda kaldıkları güçten kaynaklanmış olması gerektiğini belirtmişlerdir.

23. Cumhuriyet Savcısı, farklı tarihlerde diğer on altı polisi sorgulamıştır. Bu süre zarfında diğer şehirlere atanan dört polis memuru da, bölgesel olarak yetkili Cumhuriyet Savcıları tarafından istinabe yoluyla sorgulanmışlardır. Bu polisler aynı zamanda, kötü muamele suçlamalarını reddetmişlerdir.

24. Şüpheli polisler arasında, polis memuru S.İ., karakolda buldukları süre boyunca birinci başvuran, P.K. ve çocuklara eşlik ettiğini belirtmiştir. S.İ., çocukların küçük yaşta olması nedeniyle, birinci başvuran ve P.K.nın, nezarethane tutulmadıklarını, ancak idarenin odalarında ve bilhassa komiserin bürosunda tutulduklarını, ertesi gün çocukların başvuran B. Dadaeva'nın babasına emanet edildiklerini ve bu bağlamda bir tutanağın düzenlendiğini belirtmiştir.

25. Cumhuriyet Savcısı, 2 Nisan 2009 tarihinde, ileri sürülen olayların yaşandığı tarihte karakolda gözaltında bulunan A.T.nin ifadesini almıştır. A.T., başvuran A. Abubakarov'un ardından kısa bir süre sonra

yakalandığını ve beş gün boyunca başvurularla aynı yerde tutulduğunu ifade etmiştir. A.T., başvuranın darp edildiğini görmediğini, kendisinin herhangi bir kötü muameleye maruz kalmadığını, kadın çıplıkları duyduğunu, ancak başvuran B. Dadaeva'nın veya P.K.nın söz konusu olup olmadığını bilmediğini, zira bu kişileri tanımadığını ve bu kişilerin söz konusu tarihte karakolda bulduklarından haberdar olmadığını iddia etmiştir.

26. Cumhuriyet Savcısı ayrıca, başvuruların yakalanmasına tanık olan bir kişinin ifadesini almış ve adam öldürme konusunda soruşturmadan sorumlu Sulh Ceza Mahkemesi tarafından alınan P.K.nın ifadelerini dosyasına eklemiştir.

27. Adli Tıp Kurumu, 30 Mart 2011 tarihinde iki rapor sunmuştur. Başvuran B. Dadaeva'ya ilişkin olarak, özellikle çocuk düşürme iddiası konusunda sorgulanan uzmanlar, adli tıpla ilgili geçmiş örneklere göre, bu türden bir travmaya bağlı çocuk düşürme varsayımının neredeyse hiç söz konusu olmadığını ve iddia edilen kanamaya ilişkin inceleme yapılmaksızın bir sonuca varılmasının mümkün olmadığını ifade etmişlerdir. Başvurularla tespit edilen yaralanmalara ilişkin olarak, uzmanlar, söz konusu lezyonların hayati tehlike arz etmediği ve bunların basit bir tıbbi müdahaleyle tedavi edilebilir olduğu sonucuna varmışlardır.

28. Cumhuriyet Savcısı, 31 Mart 2011 tarihinde, kovuşturmayla yer olmadığına karar vermiştir. Cumhuriyet Savcısı gerçekte, başvurularla tespit edilen yaralanmaların hafif niteliği ve yakalanmaları sırasında ilgililer tarafından gösterilen direniş bakımından, polis memurları tarafından kullanılan zorlayıcı gücün haklı gösterildiği ve orantılı olduğu kanısına varmıştır. Başvuran B. Dadaeva'nın çocuk düşürdüğü yönündeki iddiaya ilişkin olarak, Cumhuriyet Savcısı, başvuranın hamile olduğunu ve karakolda bulunduğu süre boyunca kanamasının olduğunu gösteren herhangi bir unsurun dosyada bulunmadığını ifade etmiştir; ilgilinin çocuk düşürdüğünü veya kan kaybettiğini polis memurlarına ya da hastane personeline bildirmediğini belirtmiştir. Başvuranın erkek bir doktor

tarafından muayene edilmeyi reddettiği yönündeki iddiaları bakımından, Cumhuriyet Savcısı, başvuranın özellikle bir kadın doktor tarafından muayene edilmeyi talep etmediğini tespit etmiştir. Bu nedenlerle, Cumhuriyet Savcısı, bu bağlamdaki iddiaların dayanaksız olduğu kanaatine varmıştır.

29. İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi, 16 Mayıs 2011 tarihinde, başvurular tarafından yapılan itirazı reddetmiştir. Bu karar, 6 Haziran 2011 tarihinde, başvurulara tebliğ edilmiştir.

ŞİKÂyetLER

30. Başvurular, Sözleşme'nin 3 ve 13. maddelerini ileri sürerek, polis tarafından kötü muameleye maruz kaldıklarını iddia etmekte ve bu bağlamda yürütülen soruşturmanın etkin olmadığını belirtmektedirler.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

31. Başvurular, yakalanmaları sırasında kötü muameleye maruz kaldıklarını iddia etmektedirler. Başvuran B. Dadaeva, aynı zamanda, karakolda, personelin başına sıvı döktüğünü, başörtüsünü çıkardığını ve gözaltında bulunduğu sırada da çocuk düşürdüğünü ileri sürmektedir. Başvuran A. Abubakarov, sorgulanması sırasında psikolojik baskılara maruz kaldığını ve bu durumun kendisini intihar teşebbüsünde bulunmaya ittiğini ileri sürmektedir. Başvurular, bu olaylara ilişkin soruşturmayı etkisiz olarak nitelendirmektedirler.

32. Hükümet, tıbbi raporların sonuçlarının başvuruların iddialarını desteklemediğini, müdahalenin ilgililerin yakalanması sırasında kendi davranışları nedeniyle gerekli hale geldiğini ve yaralanmaların hafif niteliğinin gösterdiği gibi, müdahalenin orantılı olduğunu ifade etmektedir.

33. Mahkeme, bir şikâyetin iki unsur içerdiğini hatırlatmaktadır: Bu unsurlar, olgusal iddialar ve hukuki gerekçelerdir. Mahkeme, “Hâkim

hukuku kendiliğinden uygular” (“*jura novit curia*”) ilkesi gereğince, Sözleşme ve Protokolleri uyarınca bir başvuran tarafından ileri sürülen hukuki gerekçelere bağlı kalmamakta ve bir şikâyeti, başvuran tarafından ileri sürülenler dışındaki Sözleşme maddeleri ya da hükümleri kapsamında inceleyerek, bu şikâyete konu edilen olaylara ilişkin yapılacak hukuki nitelendirme hususunda karar verebilmektedir (*Radomilja ve diğerleri/Hırvatistan* [BD], No. 37685/10 ve 22768/12, § 126, 20 Mart 2018). Somut olayda, Mahkeme, başvuran A. Abubakarov’un şikâyetlerinin yalnızca Sözleşme’nin 3. maddesi açısından incelenmesi gerektiği kanısına varmaktadır. Söz konusu madde aşağıdaki gibidir:

“Hiç kimse, işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.”

34. Bu konuya ilişkin genel ilkelerle ilgili olarak, Mahkeme, *El-Masri/Makedonya Eski Yugoslav Cumhuriyeti* ([BD], No. 39630/09, §§ 182-185 ve 195-198, AİHM 2012) ve *Bouyid/Belçika* ([BD], No. 23380/09, §§ 81-90, 100-101 ve 114-123, CEDH 2015) kararlarına atıfta bulunmaktadır. Mahkeme, bir kişinin güvenlik güçleriyle karşı karşıya kalması halinde, kişinin davranışı nedeniyle kesinlikle gerekli hale gelmemesine rağmen, kişiye karşı fiziksel güç kullanımının insan onuruna zarar verdiğinin ve Sözleşme’nin 3. maddesiyle güvence altına alınan hakka ihlal teşkil ettiğinin vurgulanmasının bilhassa önemli olduğu kanısına varmaktadır (yukarıda anılan *Bouyid* kararı, § 101).

35. Somut olayda, başvuranlar, adam öldürme nedeniyle bir soruşturma kapsamında dört polis tarafından sokakta yakalanmışlardır. Başvuranlar, yakalanmalarına karşı direniş göstermişler ve polisler böylelikle, ilgilileri kontrol altına almak için güç kullanmışlardır.

36. Sözleşme’nin 3. maddesinin usul yönüne ilişkin olarak, Mahkeme, başvuranların gözaltında buldukları sırada çeşitli doktorlar tarafından muayene edildiklerini tespit etmektedir. Cumhuriyet Savcısı, davaya ilişkin

bütün unsurlara ivedilikle erişmiş ve kötü muamele iddialarından haberdar olduğunda, başvuruları hastaneye ve Adli Tıp Kurumuna sevk etme girişiminde bulunmuştur. Cumhuriyet Savcısı ayrıca, başvuruların yakalanmasına tanık olan bir kişinin ve başvuranla aynı süre boyunca gözaltında bulunan bir şüphelinin ifadelerini almıştır. Cumhuriyet Savcısı, şüpheli olarak yirmiden fazla polis memurunu sorgulamış ve başvuruların ifadelerini almıştır. Cumhuriyet Savcısı, adam öldürmeye ilişkin soruşturmadan sorumlu Sulh Ceza Mahkemesi tarafından alınan P.K.nın ifadelerini dosyasına eklemiştir.

37. Bu unsurlara dayanarak, Cumhuriyet Savcısı, polis memurlarının yakalama sırasında başvurular tarafından gösterilen direniş nedeniyle güç kullanmak zorunda kaldıkları sonucuna varmıştır. Cumhuriyet Savcısı ayrıca, ilgililerde tespit edilen yaralanmaların hafif niteliği bakımından, kullanılan gücün hedeflenen amaçla, yani ilgililerin yakalanmasıyla orantılı olduğu kanaatine varmıştır. Geri kalan hususlarla ilgili olarak, Cumhuriyet Savcısı, ilgililerin iddialarının kanıtlanmasına imkân veren herhangi bir unsurun bulunmadığı kanısına varmıştır.

38. Mahkeme aynı zamanda, ulusal yargılama makamlarının şüphelilerin, doktorların, tanıkların ve son olarak, bizzat başvuruların ifadelerinin inandırıcılık derecesini (bk., *Aksin ve diğerleri/Türkiye*, No.4447/05, §§ 38-40, 1 Ekim 2013), ve davaya ilişkin özellikleri dikkate alarak tıbbi raporların önemini değerlendirmek için en iyi konumda bulduklarını vurgulamaktadır. Ayrıca, bu makamların vardıkları tespitlerin sorgulanmasını veya soruşturmanın yeterince kapsamlı olmadığını iddia edilmesini sağlayan herhangi bir unsur bulunmamaktadır.

39. Mahkeme ayrıca, Ağır Ceza Mahkemesi önündeki itiraz aşaması da dâhil olmak üzere, yargılamanın, yaklaşık on yedi aylık bir süre içinde tamamlandığını ve dolayısıyla, bu sürenin, soruşturmanın etkinliği bakımından herhangi bir özel yönü ortaya koymadığının anlaşıldığını kaydetmektedir.

40. Mahkeme, yukarıda belirtilen hususları dikkate alarak, yargılama makamlarının kötü muamele iddiaları karşısında ivedi ve yeterli bir cevap verdikleri kanısına varmaktadır.

41. Sözleşme'nin 3. maddesinin esas yönüyle ilgili olarak, Mahkeme, başvuruların yalnızca doğrudan saldırıya uğradıklarını iddia ederek, yakalanmalarına karşı çıktıkları veya kaçmaya çalıştıkları yönündeki polislerin anlatımına zımnen itiraz ettiklerini gözlemlemektedir. Bununla birlikte, başvurular, yakalanma sırasında sakin bir şekilde teslim olduklarını iddia etmemektedirler.

42. Başvuran B. Dadaeva tarafından sunulan tek ayrıntı, polis aracına binmek istememesi nedeniyle, araca "zorla" bindirilmiş olmasıdır. Bu sözler, söz konusu müdahale sırasında, başvuranın fiziksel olarak karşı koyduğu sonucuna varılmasına imkân vermektedir. Başvuranın kollarındaki mavimsi alanlar ve kaval kemiği üzerindeki küçük ekimoz dolayısıyla, söz konusu tarihte ilgilinin direnişine karşı koymak için, kollarından tutularak ve araca itilerek başvuru güç kullanımına karşılık gelebilmektedir. Bu hususta, Mahkeme ayrıca, Cumhuriyet Savcısı'nın başvuruları yakalayan polislerin tamamını sorguladığını ve bu nedenle, öncelikle güç kullanımının gerekli olup olmadığını tespit etmek için başvuruların ifadeleriyle bu polislerin ifadelerini karşılaştırabildiğini saptamaktadır. Mahkeme, güç kullanımının başvuruların davranışlarıyla gerekli hale geldiği sonucuyla çelişecek herhangi bir unsur tespit etmemektedir.

43. Kullanılan gücün orantılılığına ilişkin olarak, Mahkeme, başvuruların yakalanmalarından itibaren, birçok defa farklı doktorlar tarafından muayene edildiklerini tespit etmektedir. Bu tutarlı raporlarda, yalnızca ilgililerde küçük lezyonların bulunduğu belirtilmiştir: Başvuran B. Dadaeva'nın kollarında ve sol kavak kemiğinde küçük ekimozların ve başvuran A. Abubakarov'un sol gözünün etrafında hafif bir lezyonun ve dizlerinde sıyrıkların bulunduğu ifade edilmiştir. Adli Tıp Kurumunun

sunduğu iki rapora göre, yaralanmaların basit bir tıbbi müdahaleyle iyileşmesi mümkündür.

44. Mahkeme, yukarıda belirtilen hususları göz önünde bulundurarak, başvuranlara karşı güç kullanımının, ilgilileri yakalama amacıyla orantılı olduğu sonucuna varmaktadır.

45. Mahkeme, bir polis memurunun tabancasını ağzına dayadığı, başına sıvı döküldüğü ve başörtüsünün çıkarıldığı yönünde başvuran B. Dadaeva'nın dile getirdiği ayrı iddialara ilişkin olarak, bu konularla ilgili bir delil başlangıcı teşkil edebilecek herhangi bir unsurun bulunmaması nedeniyle, bu iddialar hakkında karar verecek bir durumda bulunmadığı kanısına varmaktadır (bk., *Martinez Sala ve diğerleri/İspanya*, No. 58438/00, § 145, 2 Kasım 2004).

46. Bilhassa çocuk düşürme iddialarına ilişkin olarak, Mahkeme, Cumhuriyet Savcısı'nın araştırmalarının sonucuna ve özellikle buna ilişkin Adli Tıp Kurumu'nun sunduğu görüşe göre, bu iddianın doğrulanmasına imkân veren herhangi bir unsurun bulunmadığını gözlemlemektedir. Başvuran B. Dadaeva'nın belirtilmeyen doktorun erkek olduğu ve bu nedenle, bu doktora iddiasını dile getiremediği veya muayeneyi reddettiği yönündeki iddiası, herhangi bir önem arz etmemektedir, zira başvuranları muayene eden doktorlardan dördü kadındır.

47. Her halükârda, Mahkeme, başvuran B. Dadaeva'nın gözaltı süresinin sonunda serbest bırakıldığını ve bu iddiayı desteklemek amacıyla tıbbi bir belge almaya çalışmamasının nedenini belirtmediğini gözlemlemektedir (yukarıda anılan *Bouyid* kararıyla karşılaştırınız, §§ 83-84 ve 92).

48. Mahkeme, polislerin kulaklarını çekerek yırtılmaya neden oldukları ve başını yere vurdukları yönünde başvuran A. Abubakarov'un sunduğu ayrı iddialarla ilgili olarak, bu iddiaların da, söz konusu rapordaki başvuranın vücudunun bu kısımlarında herhangi bir yaralanmanın bulunduğu belirtilmemesi nedeniyle dayanaksız olduğu kanaatine varmaktadır (bk., bu davaya uygulanabildiği ölçüde (*mutatis mutandis*),

DADAEVA VE ABUBAKAROV / TÜRKİYE KARARI

Cem Yılmaz/Türkiye (k.k.), No. 43497/04, 17 Haziran 2008 ve *Oral ve Yahlı/Türkiye* (k.k.), No. 34221/08, 4 Ekim 2011). Bununla birlikte, Mahkeme, başvuruların tıbbi raporlara itiraz etmediklerini kaydetmektedir. Başvuran A. Abubakarov'a psikolojik baskı yapıldığı yönündeki iddia, ilgili tarafından dile getirilmemiş ve dosyanın içeriğiyle desteklenmemiştir.

49. Sonuç olarak, başvuru, açıkça dayanaktan yoksundur ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının (a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, 12 Kasım 2020 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Valeriu Grițco
Başkan